

HANGOK, HANGULATOK, BENYOMÁSOK



Váradi Judit és Puskás Levente újabb lemeze látott napvilágot Fragments címmel. A korábbi két lemezhez hasonlóan mai magyar zeneszerzők e két hangszerre komponált darabjai hallhatók a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karán készült felvételeken. A mintegy ötévnyi időszak alatt keletkezett művek mindegyikét a darabokat előadóknak dedikálták. A művek jól tükrözik a szaxofon és a zongora hangzásvilágának sajátosságát, nem utolsósorban pedig a nyolc zeneszerző gondolatvilágát, zenei nyelvezetét. A zenei formák is változatosak, találunk a művek, tételek között szonatina-, rondó-, háromtagú formát, de leginkább a szabadabb formálás a jellemző. Három ciklikus mű is helyet kapott az izgalmas lemezen, a nyitó darab, Brandenburg Ádám Szilánkok-ja is egy négyteteles kompozíció. A 2020-ban bemutatott attacca darab rögtön egy izgalmas hangzásképpel indul, még ebben a tételben a zongora repetált c”, majd h’ hangja talán a csomópont. A következő szakasz lassan, melankolikusan indul, a zongora rezgését kihasználva a szaxofon hangja rezgeti meg a húrokat, majd a szaxofon virtuóz játéka után ismét elcsendesül a mű. A következő szakasz thrénosz jellege után kinyílik a mű, játékos, incselkedő megoldást hallunk. Csodás hangzással indul a záró tétel, a zongora akkordjai, dallamai költőiek (és Váradi Judit Játéka is). A szaxofon tartott hangja, majd bús dallama színezi a zongora szólamát.

Kerékfy Márton Bevezetés és tánc altszaxofonra című műve szintén 2020-ban szólalt meg először. Valódi „örömszene” a táncos, aszimmetrikus osztású szakasz, telítve dzsesszes elemekkel, pregnáns ritmikával. A cadenza ötletes, amely majd frappáns zárásba torkollik. Hollós Máté a két művész számára írta a Balladuo című művét 2010-ben. A cím sugallja az altszaxofon és zongora duóját

és a balladai hangvételt. Az altszaxofon bársonyos hangja, a dinamikai megoldások itt is megfoghatóak, ahogy a két művész harmonikus együttjátéka. A szinte beszédes darabot a hallgató továbbgondolhatja, a dallam erre készíti. A lemez következő műve 2021-es, Bánkövi Gyula az előadó páros felkérésére írt Monochrome variációk című darabja (op.68) is használja az altszaxofon megszokottól eltérő megszólaltatását, a multifóniás játékmódot. A ritmika, a két hangszer helyenkénti villódzása fontos szerepet kapott Bánkövi darabjában. A tempó- és hangulatváltások megragadják a hallgató figyelmét.

Horváth Bálint Négy korál – Hommage à Györkös Mányi Albert című négytételű műve 2022-ben Finnországban, Tampereben szólalt meg először. A négy rövid tétel túlnyomórészt akkordikus szerkesztésű. Az eredetileg zongoradarabnak készült kompozíció négy tételét Györkös Mányi Albert festőművész képei ihlették, azok hangulatiságát önti zenébe Horváth Bálint. A festmények címei: Szentlászlói palló; Ősz – csókák a fán; Anya gyerekével a patakon; Falu télen. Egy-egy miniaturát hallhatunk, a harmadik tétel meglepően rövid. A záró tétel nyugodtsága kifejezi a télre jellemző lassúságot, rezignáltságot. Csodálatos a zárás az előadók játékában. Vajda János háromtételű darabja szintén 2022-ben készült. A Szonatina altszaxofonra és zongorára szinte egy stílusparódia korábbi korszakok zenéjét alapul véve. A szonatina formájú nyitó és a rondó tétel szellemes, humoros, élvezet hallgatni.

2020-ban készült Zombola Péter Oldódás című darabja kéttételű, leginkább szemlélődőnek érezzük a mű atmoszféráját. Nagyon kellemes, konzonáns a kompozíció, a két művész játéka láttató. A legkorábban, 2017-ben keletkezett darabot Tűzkő Csaba komponálta, Páratlan ritmusban címmel. A darab szonátaformájú, és erőteljesen népzenei, leginkább balkáni hangütéssel készült, de dzsesszes elemeket is tartalmaz. Rendkívül ritmikus a darab, a két előadó mind a mű hangulatát, mind a feszes ritmust remekül tolmácsolja.

Újabb duólemez született, izgalmas magyar kompozíciókkal, egyéni hangvétellel ismerkedhet meg a hallgató. A két előadó, Váradi Judit zongora- és Puskás Levente szaxofonművész ihletett előadásban szólaltatják meg a darabokat, érezhetően közel áll hozzájuk a zeneszerzők színes, de minden esetben egyedi zenei világa. Akár a dinamikai megoldásokat, akár a formálást, frazeálást, hangszíneket figyeljük, a két előadó fantasztikusan interpretálja a műveket. Minden szempontból izgalmas, sokszori meghallgatásra készítő lemez jelent meg.

Dr. Lehotka Ildikó

FÜGGELÉK:

Dr. Lehotka Ildikó Parlandóban megjelent korábbi írásaiból:

<https://www.parlando.hu/2011/2011-6/17-Lehotka.htm>

<https://www.parlando.hu/2010-6-17-Vokalis.htm>

<https://www.parlando.hu/2012/2012-6/2012-6-24-Lehotka.htm>